

601

Z Á K O N

z 28. októbra 2003

o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon ustanovuje životné minimum ako spoločensky uznanú minimálnu hranicu príjmov fyzickej osoby, pod ktorou nastáva stav jej hmotnej núdze.

§ 2

Sumy životného minima

Za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm

- a) 4 210 Sk mesačne, ak ide o jednu plnoletú¹⁾ fyzickú osobu,
- b) 2 940 Sk mesačne, ak ide o ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu,
- c) 1 910 Sk mesačne, ak ide
 1. o zaopatrené neplnoleté dieťa,
 2. o nezaopatrené dieťa.²⁾

§ 3

Započítavanie príjmov

Na zistenie príjmu fyzickej osoby na účely určenia súm životného minima sa započítavajú

- a) u posudzovanej fyzickej osoby jej príjem a príjem jej manžela,
- b) u rodičov s nezaopatreným dieťaťom²⁾ príjmy týchto rodičov a príjem nezaopatreného dieťaťa žijúceho s nimi v domácnosti,³⁾

- c) u rodičov, ktorí sú sami nezaopatrené deti, ich príjmy a príjmy, ktoré na ne poberá iná fyzická osoba,
- d) u nezaopatreného dieťaťa jeho príjem a príjem jeho rodičov, ak s ním žijú v domácnosti;³⁾ ak toto dieťa žije v domácnosti len s jedným rodičom, s inou fyzickou osobou alebo samostatne, príjem dieťaťa, príjem rodiča a príjem, ktorý na dieťa poberá iná fyzická osoba,
- e) u zaopatreného neplnoletého dieťaťa jeho príjem.

§ 4

Príjmy

- (1) Za príjem sa na účely určenia súm životného minima považujú
 - a) príjmy fyzických osôb, ktoré sú predmetom dane z príjmu podľa osobitného predpisu⁴⁾ po odpočítaní
 1. poistného na povinné zdravotné poistenie,
 2. poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie, poistného na poistenie v invalidnej poisťovni a poistného na poistenie v nezamestnanosti,
 3. preddavku na daň alebo dane z príjmov fyzických osôb,⁴⁾
 4. ďalších výdavkov vynaložených na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu,⁴⁾
 - b) príjmy oslobodené od dane z príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu⁴⁾ okrem prijatých náhrad škôd, náhrad nemajetkovej ujmy, plnenia z poistenia majetku a plnenia z poistenia zodpovednosti za škodu okrem platieb prijatých ako náhrada za stratu zdaniteľného príjmu,
 - c) sumy vreckového pri zahraničných pracovných cestách do výšky 40 % nároku na stravné ustanovené osobitným predpisom,⁵⁾
 - d) náhrady niektorých výdavkov zamestnancov do výšky ustanovenej osobitným predpisom,⁶⁾
 - e) ďalšie príjmy fyzických osôb podľa osobitných predpisov⁷⁾ po odpočítaní dane z prevodu a prechodu nehnuteľností.⁸⁾

¹⁾ § 8 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

²⁾ § 3 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

³⁾ § 115 Občianskeho zákonníka.

⁴⁾ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov.

⁵⁾ § 13 a 14 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách.

⁶⁾ Zákon č. 283/2002 Z. z.

⁷⁾ § 460 až 487 a § 628 až 630 Občianskeho zákonníka.

Zákon č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov.

⁸⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 318/1992 Zb. o dani z dedičstva, dani z darovania a dani z prevodu a prechodu nehnuteľností v znení neskorších predpisov.

(2) V prípade straty⁹⁾ sa zohľadňuje len strata, ktorá vznikla v kalendárnom roku, za ktorý sa príjem zisťuje.

(3) Za príjem na účely určenia súm životného minima sa nepovažujú

- a) jednorazové štátne sociálne dávky poskytnuté podľa osobitných predpisov,¹⁰⁾
- b) peňažné príspevky občanov s ťažkým zdravotným postihnutím na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ich ťažkého zdravotného postihnutia okrem príspevku za opatrovanie,
- c) zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť,
- d) jednorazová dávka v hmotnej núdzi,¹¹⁾
- e) štipendiá.

§ 5

Úprava súm životného minima

(1) Sumy uvedené v § 2 sa upravujú vždy k 1. júlu bežného kalendárneho roka.

(2) Úprava súm životného minima sa vykoná tak, že sumy uvedené v § 2

- a) sa vynásobia koeficientom rastu čistých peňažných príjmov na osobu zistených Štatistickým úradom Slovenskej republiky, ak koeficient rastu čistých peňažných príjmov na osobu za obdobie I. štvrťroka bežného kalendárneho roka v porovnaní s I. štvrťrokom predchádzajúceho kalendárneho roka je nižší ako koeficient rastu životných nákladov nízkopříjmových domácností za rozhodujúce obdobie zistených Štatistickým úradom Slovenskej republiky, alebo
- b) sa vynásobia koeficientom rastu životných nákladov nízkopříjmových domácností zistených Štatistickým úradom Slovenskej republiky, ak koeficient rastu životných nákladov nízkopříjmových domácností za rozhodujúce obdobie je nižší ako koeficient rastu čistých peňažných príjmov na osobu zistených Štatistickým úradom Slovenskej republiky za obdobie I. štvrťroka bežného kalendárneho roka v porovnaní s I. štvrťrokom predchádzajúceho kalendárneho roka.

(3) Sumy podľa odseku 2 sa zaokrúhľujú na desaťkoviny nahor.

(4) Nízkopříjmové domácnosti podľa tohto zákona sú tie domácnosti, ktorých príjmy neprevyšujú hornú hranicu príjmu prvých 20 % všetkých domácností zoradených vzostupne podľa dosahovanej výšky čistého peňažného príjmu na osobu.

(5) Rozhodujúce obdobie, za ktoré sa zisťuje rast životných nákladov nízkopříjmových domácností, je obdobie od apríla predchádzajúceho kalendárneho roka do apríla bežného kalendárneho roka.

(6) Sumy životného minima upravené podľa odseku 2

ustanoví opatrenie, ktoré vydá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky podľa údajov zistených Štatistickým úradom Slovenskej republiky a vyhlási jeho úplné znenie uverejnením v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

§ 6

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa zákon č. 125/1998 Z. z. o životnom minime a o ustanovení súm na účely štátnych sociálnych dávok v znení zákona č. 439/2000 Z. z., zákona č. 724/2002 Z. z. a zákona č. 341/2003 Z. z.

Čl. II

Zákon č. 235/1998 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa, o príspevku rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov opakovane narodili dvojčatá a ktorým sa menia ďalšie zákony v znení zákona č. 453/2003 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 4 odsek 1 znie:

„(1) Príspevok na jedno dieťa je 4 000 Sk.“.

2. Poznámka pod čiarou k odkazu 5 sa vypúšťa.

3. V § 4 odsek 3 znie:

„(3) Sumu podľa odseku 1 môže k 1. septembru kalendárneho roka zvýšiť nariadenie vlády Slovenskej republiky.“.

4. § 7 vrátane nadpisu znie:

„§ 7

Výška príspevku rodičom

(1) Príspevok rodičom na jedno dieťa je

- a) 2 160 Sk pre dieťa do 6 rokov veku,
- b) 2 660 Sk pre dieťa od 6 do 15 rokov veku,
- c) 2 840 Sk pre dieťa vo veku 15 rokov.

(2) Sumy podľa odseku 1 môže k 1. septembru kalendárneho roka zvýšiť nariadenie vlády Slovenskej republiky.“.

5. Poznámka pod čiarou k odkazu 9 sa vypúšťa.

6. Poznámka pod čiarou k odkazu 12 znie:

„¹²⁾ § 12 ods. 1 písm. b) zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.“.

7. § 15 sa dopĺňa odsekom 6, ktorý znie:

„(6) Ak sa dieťa narodilo pred 1. januárom 2004, posudzuje sa nárok na príspevok a na jeho výšku podľa právneho predpisu účinného v čase narodenia dieťaťa.“.

⁹⁾ § 30 zákona č. 595/2003 Z. z.

¹⁰⁾ Napríklad zákon č. 235/1998 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa, o príspevku rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov opakovane narodili dvojčatá a ktorým sa menia ďalšie zákony v znení zákona č. 453/2003 Z. z., zákon č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb v znení zákona č. 453/2003 Z. z., § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 265/1998 Z. z. o pestúnskej starostlivosti a o príspevkoch pestúnskej starostlivosti v znení zákona č. 453/2003 Z. z., § 2 ods. 3 zákona č. 280/2002 Z. z. o rodičovskom príspevku v znení zákona č. 643/2002 Z. z.

¹¹⁾ § 15 zákona č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

To platí aj v konaní o poskytnutí príspevku, ktoré nebolo skončené do 31. decembra 2003.“.

Čl. III

Zákon č. 236/1998 Z. z. o zaopatrovacom príspevku sa mení a dopĺňa takto:

1. Poznámka pod čiarou k odkazu 1 znie: „¹⁾ § 10 až 17 zákona č. 320/2002 Z. z. o brannej povinnosti.“.
2. Poznámka pod čiarou k odkazu 3 znie: „³⁾ § 3 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.“.
3. V § 2 ods. 1 písm. b) v prvom bode sa slová „dlhodobo ťažko zdravotne postihnuté dieťa vyžadujúce mimoriadnu starostlivosť alebo osobitne náročnú mimoriadnu starostlivosť“ nahrádzajú slovami „dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom^{3a)}“.
- Poznámka pod čiarou k odkazu 3a znie: „^{3a)} § 5 zákona č. 600/2003 Z. z.“.
4. Poznámka pod čiarou k odkazu 7 znie: „⁷⁾ § 4 zákona č. 600/2003 Z. z.“.
5. V § 3 ods. 2 písmená a) a b) znejú: „a) služobný orgán preruší vojakovi výkon základnej služby alebo náhradnej služby,⁹⁾ alebo b) vojak nahrádza výkon základnej služby, alebo náhradnej služby, ktorý zmeškal z dôvodov ustanovených v osobitnom predpise.⁹⁾“.
- Poznámka pod čiarou k odkazu 9 znie: „⁹⁾ § 16 a 19 zákona č. 320/2002 Z. z.“.
6. V § 4 odsek 1 znie: „(1) Zaopatrovací príspevok oprávnenej osoby podľa § 2 ods. 1 písm. a) je 800 Sk. Zaopatrovací príspevok oprávnenej osoby podľa § 2 ods. 1 písm. b) a c) je 1 050 Sk.“.
7. V § 4 odsek 4 znie: „(4) Sumy podľa odseku 1 môže k 1. septembru kalendárneho roka zvýšiť nariadenie vlády Slovenskej republiky.“.
8. Poznámky pod čiarou k odkazom 10 a 11 sa vypúšťajú.
9. § 15 sa dopĺňa odsekom 6, ktorý znie: „(6) Zaopatrovací príspevok oprávnenej osoby podľa § 2 ods. 1 písm. a) vo výške 800 Sk sa prvýkrát vyplatí vo februári 2004 za január 2004.“.

Čl. IV

Zákon č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb v znení zákona č. 453/2003 Z. z. sa mení takto:

1. V § 3 ods. 1 písm. b) a c) sa slovo „dlhodobý“ nahrádza slovom „prechodný“.
2. V poznámke pod čiarou k odkazu 1 sa citácia „Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 73/1995 Z. z. o pobyte cudzincov na území Slovenskej republiky v znení zákona č. 70/1997 Z. z.“ nahrádza citáciou „Zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“ a citácia „Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 283/1995 Z. z. o utečencoch.“ sa nahrádza

citáciou „Zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

3. § 4 vrátane nadpisu znie:

„§ 4

Výška príspevku

- (1) Výška príspevku je 2 100 Sk.
- (2) Sumu podľa odseku 1 môže k 1. septembru kalendárneho roka zvýšiť nariadenie vlády Slovenskej republiky.“.
4. Poznámka pod čiarou k odkazu 2 sa vypúšťa.
5. V § 5 sa slovo „dlhodobého“ nahrádza slovom „prechodného“.
6. Nadpis pod § 9 znie: „Vrátenie príspevku“.
7. V § 9 sa vypúšťa odsek 1 a súčasne sa zrušuje označenie odseku 2.

Čl. V

Zákon č. 265/1998 Z. z. o pestúnskej starostlivosti a o príspevkoch pestúnskej starostlivosti v znení zákona č. 453/2003 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. Poznámka pod čiarou k odkazu 4 znie: „⁴⁾ § 43 ods. 2 zákona č. 94/1963 Zb. v znení neskorších predpisov.“.
2. § 13 vrátane nadpisu znie:

„§ 13

Výška jednorazového príspevku

- (1) Jednorazový príspevok pri zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti je
 - a) 5 400 Sk pre dieťa do 6 rokov veku,
 - b) 6 640 Sk pre dieťa od 6 do 15 rokov veku,
 - c) 7 080 Sk pre dieťa od 15 rokov veku.
- (2) Jednorazový príspevok pri zániku pestúnskej starostlivosti dosiahnutím plnoletosti dieťaťa je 7 080 Sk.
- (3) Sumy podľa odsekov 1 a 2 môže k 1. septembru kalendárneho roka zvýšiť nariadenie vlády Slovenskej republiky.“.
3. V § 14 ods. 1 v prvej vete sa nad slovo „dieťa“ umiestňuje odkaz 8.
- Poznámka pod čiarou k odkazu 8 znie: „⁸⁾ § 3 zákona č. 600/2003 Z. z. prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.“.
4. Poznámky pod čiarou k odkazom 6 a 7 sa vypúšťajú.
5. V § 15 odsek 1 znie: „(1) Opakovaný príspevok je
 - a) 2 160 Sk pre dieťa do 6 rokov veku,
 - b) 2 660 Sk pre dieťa od 6 do 15 rokov veku,
 - c) 2 840 Sk pre dieťa od 15 rokov veku.“.
6. V § 15 odsek 3 znie: „(3) Sumy podľa odseku 1 môže k 1. septembru ka-

lendárneho roka zvýšiť nariadenie vlády Slovenskej republiky.“.

7. § 17 vrátane nadpisu znie:

„§ 17

Výška odmeny pestúna

(1) Odmena pestúna za každé zverené dieťa do pes-
társkej starostlivosti je 1 320 Sk.

(2) Sumu podľa odseku 1 môže k 1. septembru kalen-
dárneho roka zvýšiť nariadenie vlády Slovenskej re-
publiky.“.

8. Poznámka pod čiarou k odkazu 9 sa vypúšťa.

9. V § 18 ods. 1 sa vypúšťa slovo „jej“ a za slovo „poby-
tu“ sa vkladá slovo „pestúna“.

10. V § 24 ods. 1 sa na konci bodka nahrádza bodko-
čiarkou a pripájajú sa tieto slová: „to neplatí, ak opat-
rovník bol dieťaťu ustanovený len z dôvodu, že ani je-
den z rodičov dieťaťa nie je plnoletý.“.

11. § 30 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Nárok na príspevky opatrovníkovi, ktorý bol die-
ťaťu ustanovený len z dôvodu, že ani jeden z rodičov
dieťaťa nie je plnoletý, zaniká 1. januára 2004. To platí
aj v konaní o poskytnutí príspevkov, ktoré nebolo skon-
čené do 31. decembra 2003.“.

Čl. VI

Zákon č. 280/2002 Z. z. o rodičovskom príspevku v zne-
ní zákona č. 643/2002 Z. z. a zákona č. 453/2003 Z. z. sa
mení a dopĺňa takto:

1. V § 5 ods. 1 sa na konci pripájajú tieto vety: „Žia-
dosť o rodičovský príspevok musí obsahovať osobné
údaje, a to meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu
pobytu, rodné číslo rodiča a dieťaťa. Platiteľ osobné
údaje rodiča a dieťaťa môže spracovávať a sprístupňo-
vať len na účel rodičovského príspevku.“.

2. § 10 znie:

„§ 10

Orgány štátnej správy, obce, zdravotnícke zariade-
nia, školské zariadenia a ďalšie právnické osoby a fy-
zické osoby, ktoré sú vecne príslušné na poskytovanie
údajov súvisiacich s rodičovským príspevkom, sú po-
vinné spolupracovať s platiteľom; na účely kontroly tr-
vania podmienok nároku na rodičovský príspevok, na
jeho výšku a výplatu sú na žiadosť platiteľa povinné
oznamovať osobné údaje uvedené v § 5 ods. 1 druhej
vete o rodičovi a dieťati, ďalšie osobné údaje o zárobko-
vej činnosti rodiča podľa § 4 ods. 4 a o osobnej a riadnej
starostlivosti o dieťa podľa § 3 ods. 2 a 3.“.

Čl. VII

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2004.

Rudolf Schuster v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.